

Linköpings kommun

Linköpings kommunala
pensionärsråd

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

Sida

2017-04-28

1 (5)

Plats och tid

Stadshuset, KF salen kl.13.15

Beslutande

Enligt blad 2

Övriga deltagande

Enligt blad 2

Utses att justera

Inge Edman, SKPF

Sekreterare

Maria Svensson
.....
Maria Svensson

Paragr. §§ 144 - 152

Ordförande

Sven Jonsson
.....
Sven Jonsson

Justerande

Inge Edman
.....
Inge Edman

ANSLAG/BEVIS

Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ

Linköpings kommunala pensionärsråd

Sammanträdesdatum

2017-04-28

Datum för anslags uppsättande

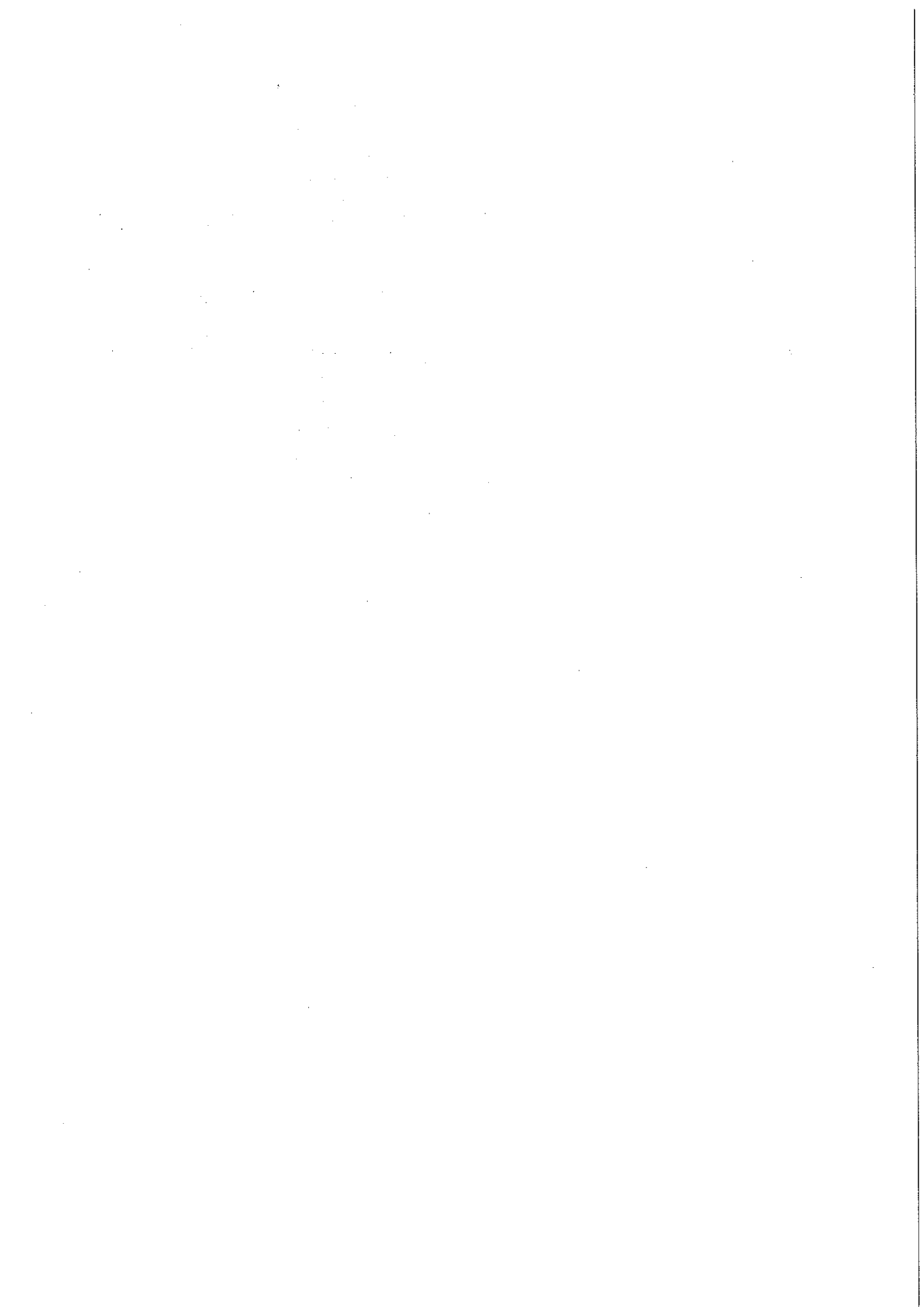
Datum för anslags nedtagande

Förvaringsplats för protokollet

Omsorgskontoret

Underskrift

.....
Ann-Catrin Axén

Förtroendevalda:

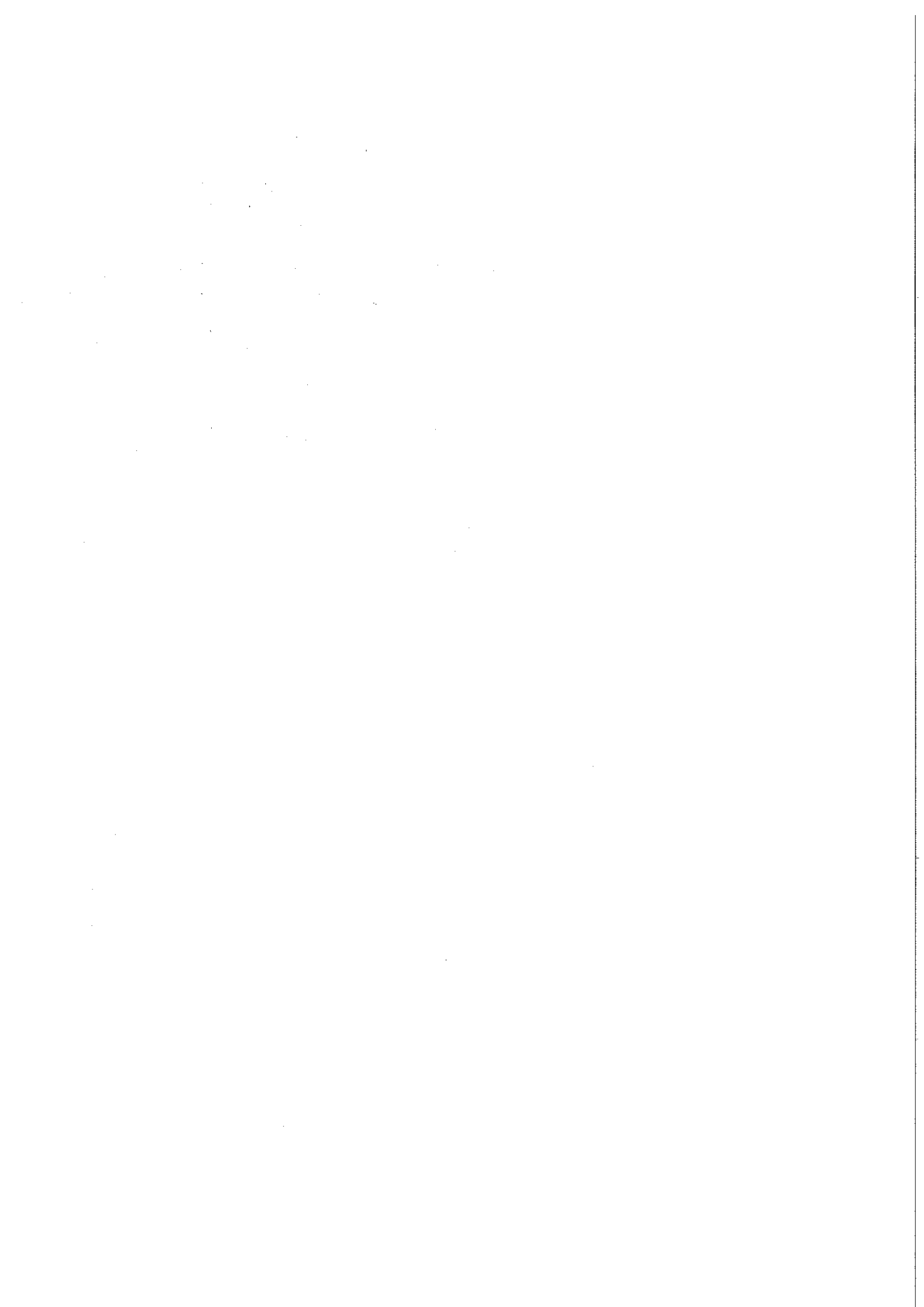
Jan Törnfeldt, äldrenämnden
Göran Karlsson, socialnämnden
Hans Eneroth, äldrenämnden
Marie Gren, socialnämnden
Birgitta Uneus, kultur och fritidsnämnden

För pensionärsrörelsen:

Sven Jonsson, PRO
Rolf Enqvist, PRO
Berit Bäckvall Toivanen, PRO
Ulla-Karin Asp, PRO
Carl-Göran Söderblom, PRO
Kerstin Åman, PRO
Inga-Britt Lindqvist, SPF
Catarina Törnell, SPF
Margaretha Aronsson, SPF
Bengt Magnhagen, SPF
Inga-Lill Nicander, SPF
Margareta Franzén, RPG
Ragnar Asserhed, RPG
Inge Edman, SPRF
Sylvia Edman, SPRF
Marianne Eklund, SPRF
Kerstin Wettergren, SKPF
Willy Joelsson, Vision
Margareta Sellö-Andersson, Vision

Tjänstemän:

Maria Lindahl, äldreombudsman
Lena Brüde, avdelningschef socialförvaltningen
Malin Robertsson, planeringsledare kvalitets- och utvärderingskontoret
Sofia Karlsson, säkerhetssamordnare kommunens säkerhetsgrupp
Ulf Landberg, kommunens säkerhetsgrupp
Maria Svensson, planeringsledare omsorgskontoret

§ 144

Genomgång av föregående protokoll. Inget att tillägga.

§ 145

Information av socialkontoret gällande biståndshandläggning, kösituation etc.

Föredragande: Lena Brüde, socialförvaltningen.

Informationen ger en nulägesbild över hur det ser ut med bland annat kötider för start av handläggning, personer i kö till vård bostad, servicelägenheter och gruppboende förpersoner med demens. Information gäller statistiska uppgifter i mars i förhållande till november månad. En positiv utveckling av kötider har skett. Aktuella kötider finns att hämta månadsvis i äldrenämndens protokoll.

Se bilaga 1.

§ 146

Brandsäkerhet i hemmet och "Klara 72 timmar".

Föredragande: Sofia Karlsson, Ulf Landberg, kommunens säkerhetsgrupp.

Kommunen har ansvar för ett fungerande brandskydd i de fastigheter där det bedrivs verksamhet av kommunen respektive på kommunens uppdrag. Det finns en ökad brandrisk vid försämrat hälsotillstånd. Förebyggande åtgärder är viktiga att genomföra. Samverkan sker mellan kommunens säkerhetsgrupp och räddningstjänsten i Östergötland (RTÖG).

Säkerhetsgruppen gör regelbundet riskanalyser vad det gäller krisberedskap och där är verksamheter för barn, personer med funktionsnedsättning och äldre personer prioriterade. Verksamheten gör beredskapsplaner och mobil reservkraft finns att tillgå på vissa ställen i kommunen. På följande hemsidor finns ytterligare information:

www.linkoping.se/72timmar

www.dinsakerhet.se

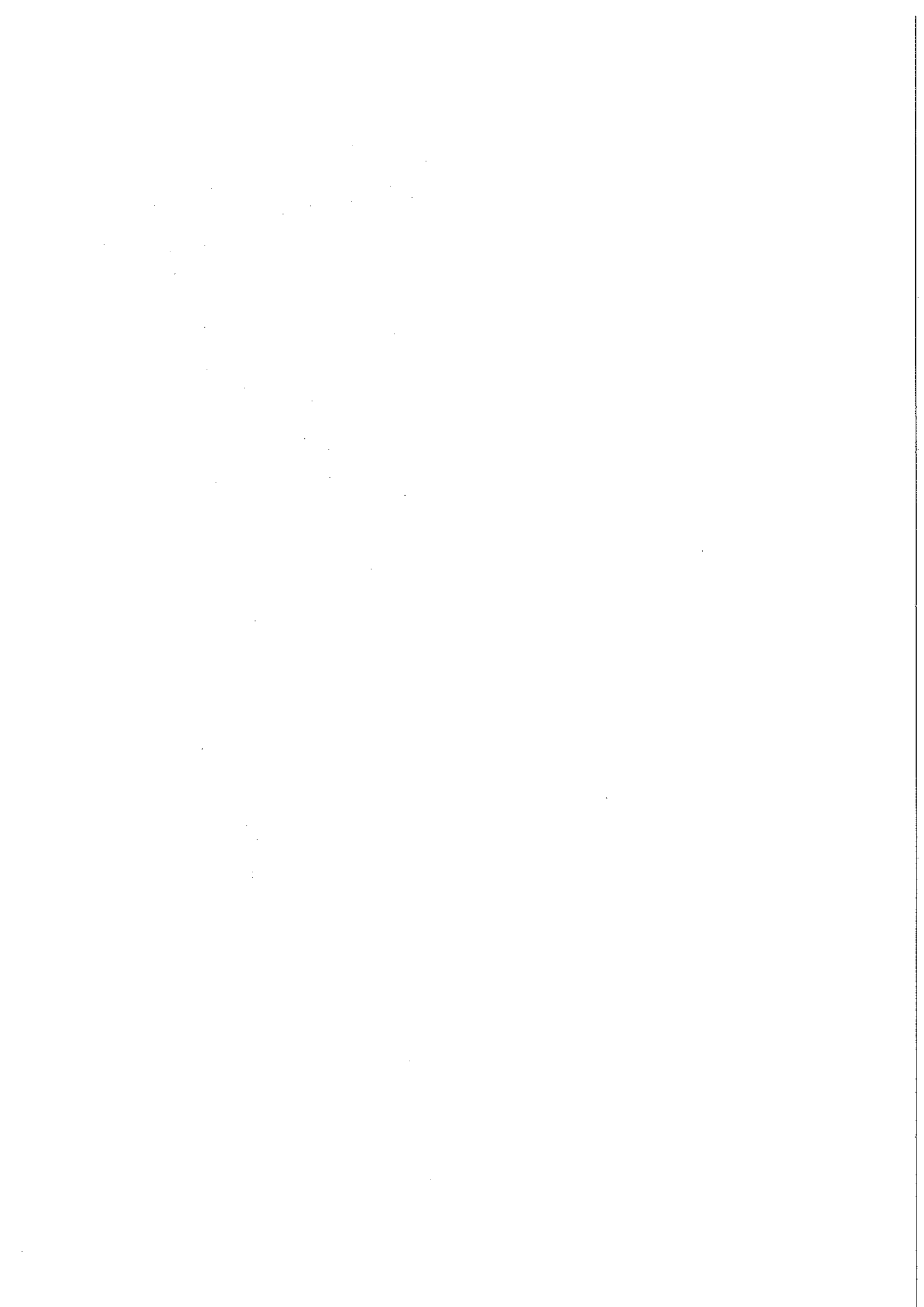
Se bilaga 2 respektive 3.

§ 147

Information om lex Sarah och lex Maria samt kvalitets- och utvärderingskontorets arbete under 2016 och kvalitetsuppföljningsplan 2017.

Föredragande: Malin Robertsson, kvalitets- och utvärderingskontoret.

Kvalitets- och utvärderingsarbetet följer fastställda riktlinjer samt den årliga planen. En positiv utveckling är att rapporteringen är förbättrad och används tydligare i kvalitets- och utvecklingsarbetet.

Som ett exempel används förhållandet mellan klagomål, lex Sarah rapporteringar och marknadsandel vad det gäller vårdbo-stad. Lex Sarah gäller insatser enligt socialtjänstlagen och lex Maria gäller insatser enligt häls- och sjukvårdslagen.

Se bilaga 4.

§ 148

Maria Svensson, planeringsledare, informerar om fritidstäv-lingen.

Äldrenämnden har beslutat om att fritidstävlingen ersätter träd-gårdstävlingen from 2017. Från kommunala pensionärsrådet är Monica Sjösten utsedd som ordinarie deltagare i jury och Mar-gareta Sellö-Andersson som ersättare.

Se bilaga 5.

§ 149

Ärenden från äldrenämnden:

- Rekommendation från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) gällande kvalitet i särskilt boende nattetid.

Se bilaga 6.

- Kort redovisning av kommande upphandlingar respektive verksamhetsuppdrag till Leanlink gällande servicehus.

Upphandlingar med avtalsstart början av 2018:

Tannefors, Skäggetorp, Vikingstad inklusive Solgläntans vård-bostad samt Johannelund.

Verksamhetsbidrag till Leanlink med verksamhetsstart början av 2018:

Solrosgatan, Östgötagatan, Trägårn, Ramstorpsgatan, Överste-gatan.

§ 150

Kommande ärenden på pensionärsrådet:

Hösten 2017

- Information om munhälsa hos äldre, tandvårdsbidrag.
Föredragande: Anita Göth, MAS
- Nära Vård, ny betalningsansvarslag – samverkan med Reg-ion Östergötland
- Nuvarande och framtida utmaningar inom äldreomsorgen.
- Budget 2018.
- Uppföljning Trygghetsteamet.
- Presentation och dialog om e-hälsoarbete inklusive uppfölj-ning om utvecklingsarbetet.

Odaterade:

- Utbildning av pensionärsorganisationernas enhetsrådsrepresentanter, pensionärsorganisationerna i samverkan med omsorgskontoret
- Nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen
- Patientsäkerhetsrapport
- Samordning, utvecklingsarbete demensresurser
- Äldreapotekaren.

§ 151

Övrig information.

Höstens beredningsgrupper:

30/8 och 26/10 kl. 8.15 – 10.00 (lokal: Schönberg, Stadshuset)

Höstens sammanträden:

22/9 och 17/11 kl. 13.15 – 16.00 (lokal: KF salen, Stadshuset)

§ 152

Övriga frågor:

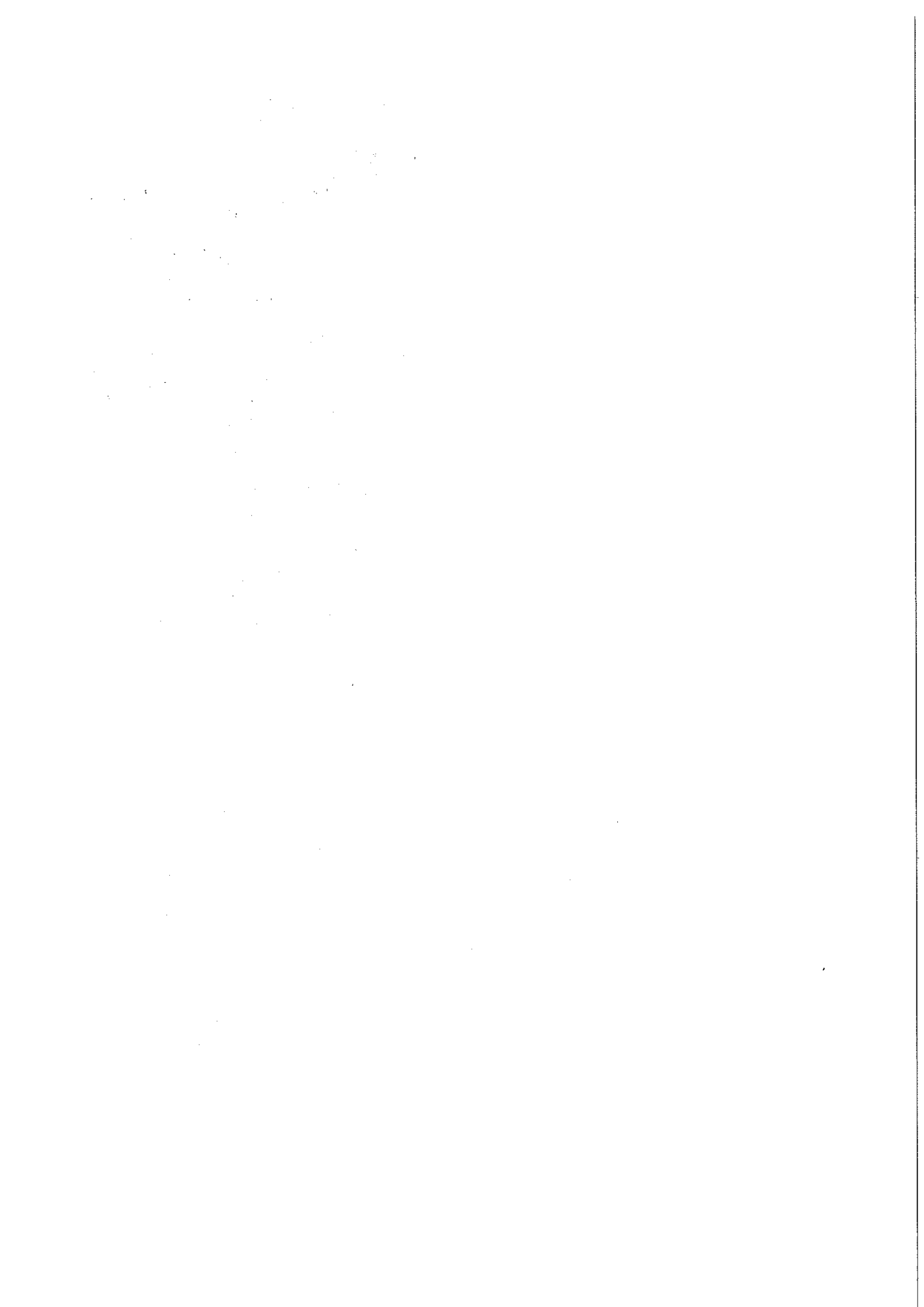
Äldreombudsman Maria Lindahl informerar om en aktivitet under fallpreventionsveckan i höst; "Balansera mera" som hålls den 4 oktober på eftermiddagen i Missionskyrkan.

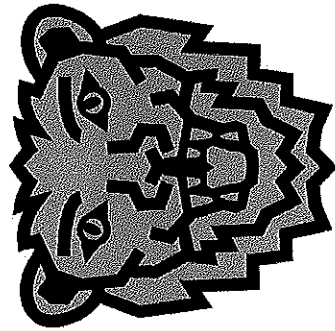
Hur kan man förhindra fallolyckor genom mat, motion och medicin? Vi sätter fokus på detta ämne genom föreläsningar, balanstest, demonstrationer, prova på-övningar med mera. Arrangemanget genomförs genom samarbete mellan Linköpings kommun, olika aktörer inom äldreomsorgen såväl privata som kommunala samt Region Östergötland och är ett led i Socialstyrelsens kampanjvecka kring fallprevention. För mer detaljerad information och klockslag se annons i Corren och Linköpingsposten samt www.linkoping.se.

Information om att rekryteringsbehovet av omvårdnadspersonal till sommaren är fortsatt stort.

§ 153

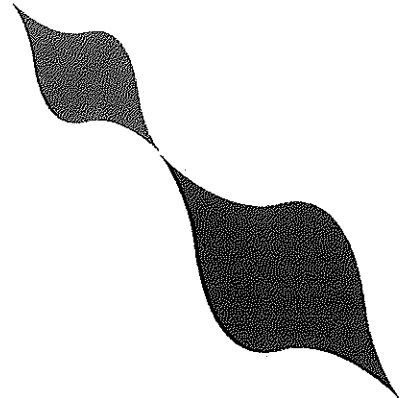
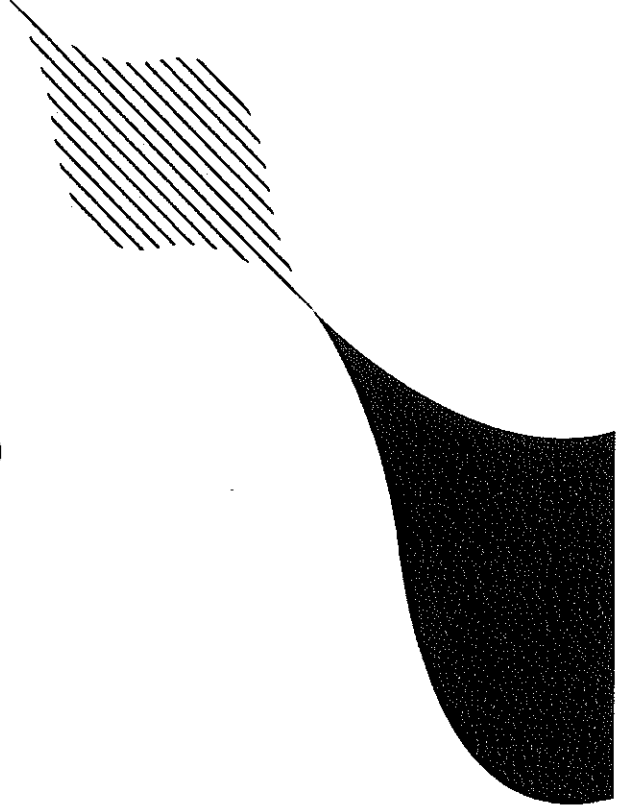
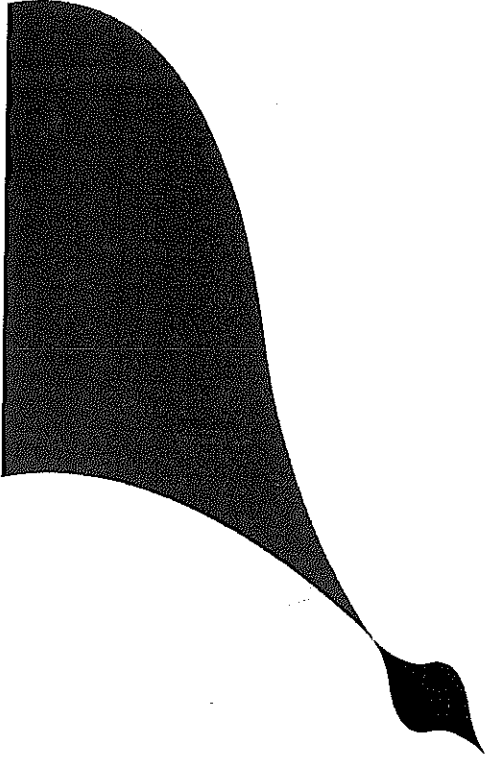
Mötet avslutas av ordföranden.

Linköping

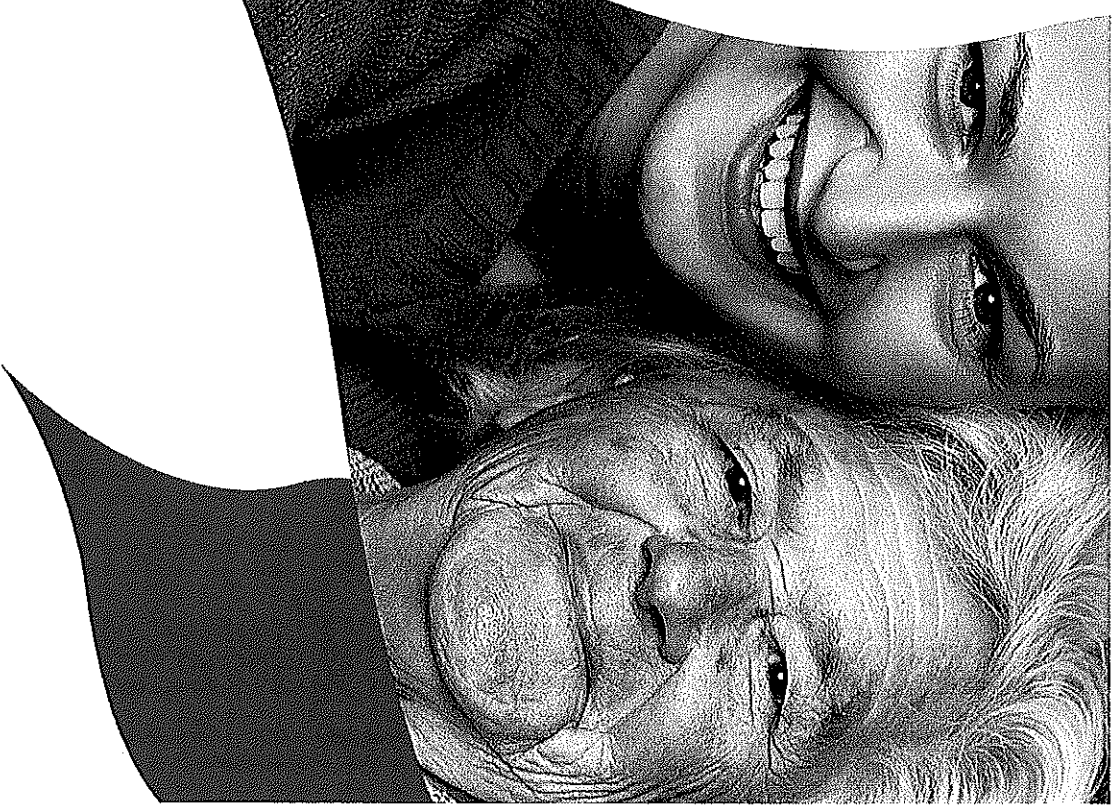
Där idéer blir verklighet

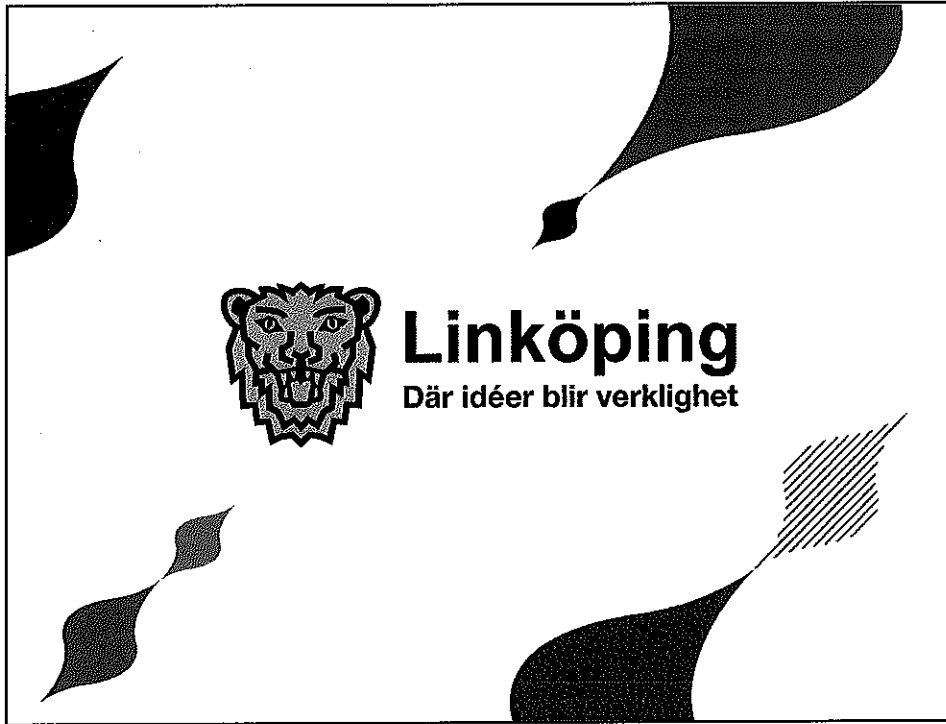
Pensionärrådet
170428
(161111)

Kösituationen

Handläggning och
äldreboende

Linköping
Där idéer blir verklighet

Drabbade Individer!

Varje år omkommer hundra personer i bränder i Sverige, de flesta i egna hem. Pensionärer är en överrepresenterad grupp, bland dem finns personer som inte själva kan släcka en brand eller klarar att sätta sig själva i säkerhet.

Individ anpassat brandskydd för vem?

- Det blir allt vanligare att äldre kvar bor i egen bostad högre upp i ålder, och med detta ändras behovet av skyddsåtgärder för att förhindra olyckor och brandtillbud.
- I Egna bostäder ansvarar du själv för din egen säkerhet och brandskydd.
- Med tilltagen ålder förändras ditt behov till skyddsåtgärder. Det kan röra sig om åldersrelaterade förändringar eller påverkan av mediciner eller hälsotillstånd.
- Det är helt normalt att man med stigande ålder påverkar sin förmåga att detektera brand eller att utrymma vid exempelvis brandlarm.

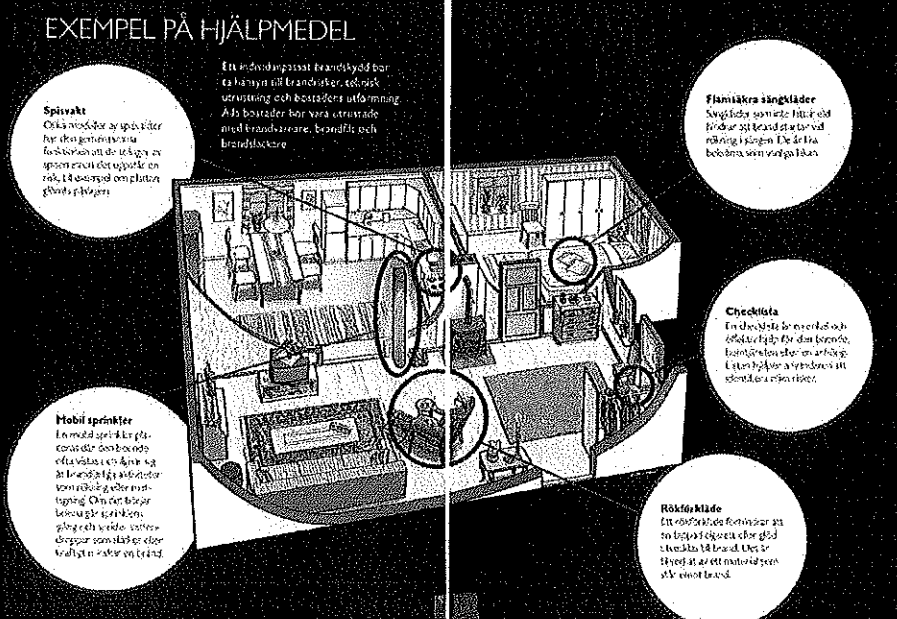

Brandförebyggande åtgärder

- I varje bostad bör det finnas fungerande brandvarnare i varje våningsplan, och helst i varje utrymme där brand kan uppstå, exempelvis, hall, sovrums, kök och tvättstuga.
- Det bör finnas en brandsläckare på varje våningsplan på 6 kg pulversläckare (som släcker brand i varje material)
- Det bör även finnas en brandfilt i anslutning till varje brandsläckare för att kunna kväva en mindre brand.
- Men ibland behövs även andra åtgärder för att stärka brandskyddet (individanpassat brandskydd)

EXEMPEL PÅ HJÄLPMEDEL

En individanpassat brandskydd bör ta hänsyn till brandrisk, teknisk utrustning och bostadens utformning. Alla bostäder bör vara utrustade med brandvarnare, brandfilt och brandsläckare.

Spisväkt
Också nödvändigt att skydda för elisolerade spis. Risker som att de tänds av sprit eller ett tuggat smör, så använd en spisväkt som skyddar plattan från elisoleraren.

Färdkläda sängkläder
Sängkläder som inte tänds vid brand eller brand utlösning i sömnen. De är bra beteckna som välgångarna.

Checklista
En checklistor är nödvändigt och effektivt för att säkerställa brandskyddet efter en brand. Listan hjälper att identifiera risker.

Rökförkläde
En rökförkläde förhindrar att en brand sprider sig till andra våningar. Det är ett nödvändigt verktyg för att stärka brandskyddet.

Mobil sprinkler
En mobil sprinkler kan placeras där det behövs eller väntas att det kan behövas. Det kan användas för att släcka en brand. Om det behövs kan man placera den i ett utrymme som kök eller tvättstuga eller i ett utrymme som sovrums.

Linköping
Där löser blir verklighet

Brandskyddsåtgärder

- Det finns mycket mer man kan göra för att stärka brandskyddet i eget boende.
- Exempelvis synen som förändras med tiden och hörseln kan vara nedsatt och då kanske en brandvarnare med ljus och vibration vara ett bättre alternativ.
- Pga. "glömska" eller demenssjukdom kan minnet vara lite sämre och en "spisvakt" vara ett skydd för överhettning eller torrkokning.
- Att byta ut levande ljus mot batteriljus kan förhindra ett brandtillbud beroende på bortglömda ljus.

Individanpassat brandskydd

- Hemtjänstpersonal, och andra som handlägger vård som sjukvårds planerare, vårdgivare eller egen behandlande läkare. Kan hjälpa till att detektera riskgrupper som behöver förstärkt brandskydd.
- Bostadsanpassningsgruppen inom Kommunen kan bistå och stötta sådana behov av förstärkt boendeanpassning.
- Personal inom vård och omsorg kan hjälpa till att informera och detektera behov av förstärkt brandskydd.
- Kommens arbete med Individ anpassat brandskydd hjälper och stödjer verksamheter inom Kommunen i detta arbete.

Individ anpassat brandskydd

- Kommunen har idag ett samarbete med RTÖG, och MSB i arbetet med individ anpassat brandskydd.
- Handlägger "brandsäkerhetsfrågor" för kommunal verksamhet. Hjälper och stödjer verksamheter i brandskyddsamtal.
- Handlägger ansökan och beviljar förstärkt brandskydd i Kommunal verksamheter.
- Deltager i utbildningar och Konferenser gällande brandsäkerhet.
- Deltar i olika arrangemang typ Äldre dagen. m.m.

Individanpassat brandskydd

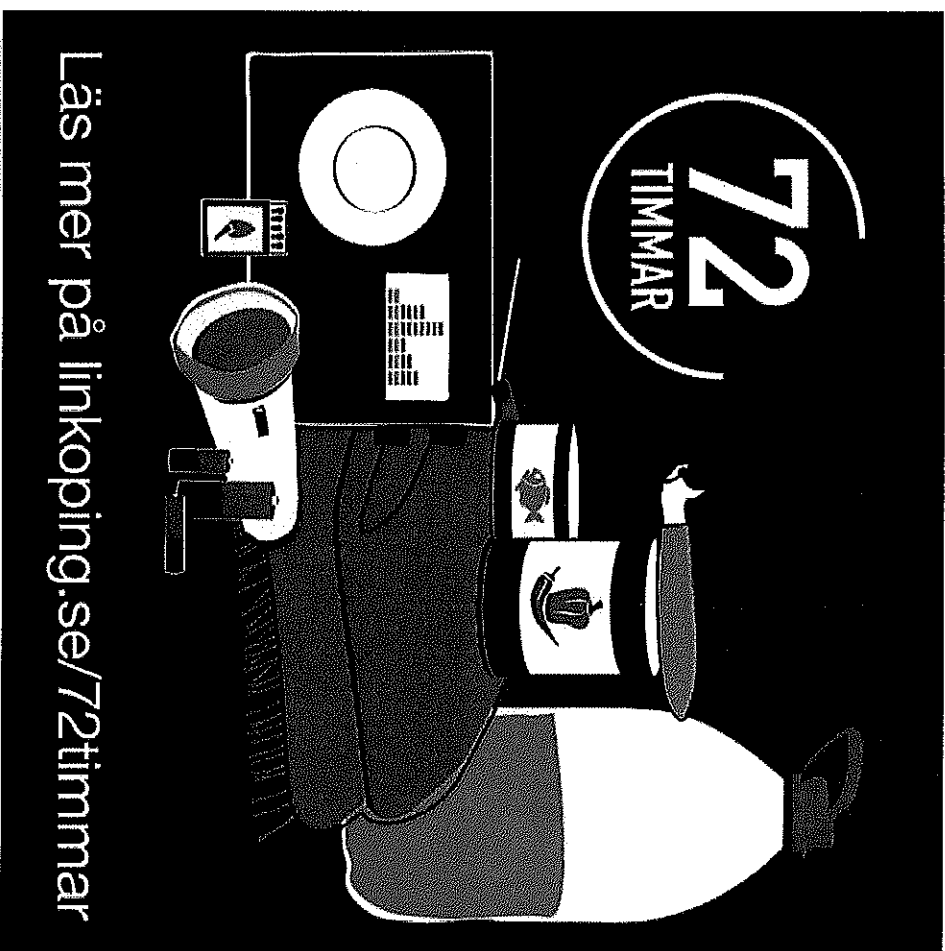
- Det har bidragit till bland annat att Äldrenämnden har efter utförd Riskanalys och beviljad ansökan från Kommunala verksamheter/Säkerhetsenheten införskaffat 27 stycken mobila sprinkler, som finns utplacerade på boenden som kommunen ansvarar för eller har första Hyreskontrakt.
- Det rör sig om bostäder eller boenden där det saknas centralt brandlarm eller centralt sprinklersystem.
- Det kan röra sig om personer med "särskilda riskbeteenden", eller personer med åldersrelaterade sjukdomar, missbruksproblematik. Eller på annat sätt har behov av förstärkt brandskydd.

Individ anpassat brandskydd

- Har du frågor eller vill ha hjälp är du välkommen till att kontakta:
- Räddningstjänsten
- Hemtjänsten
- Kommunen
- Du kan även söka information via Msb "hemsida"

Krisberedskapskampanj februari 2017

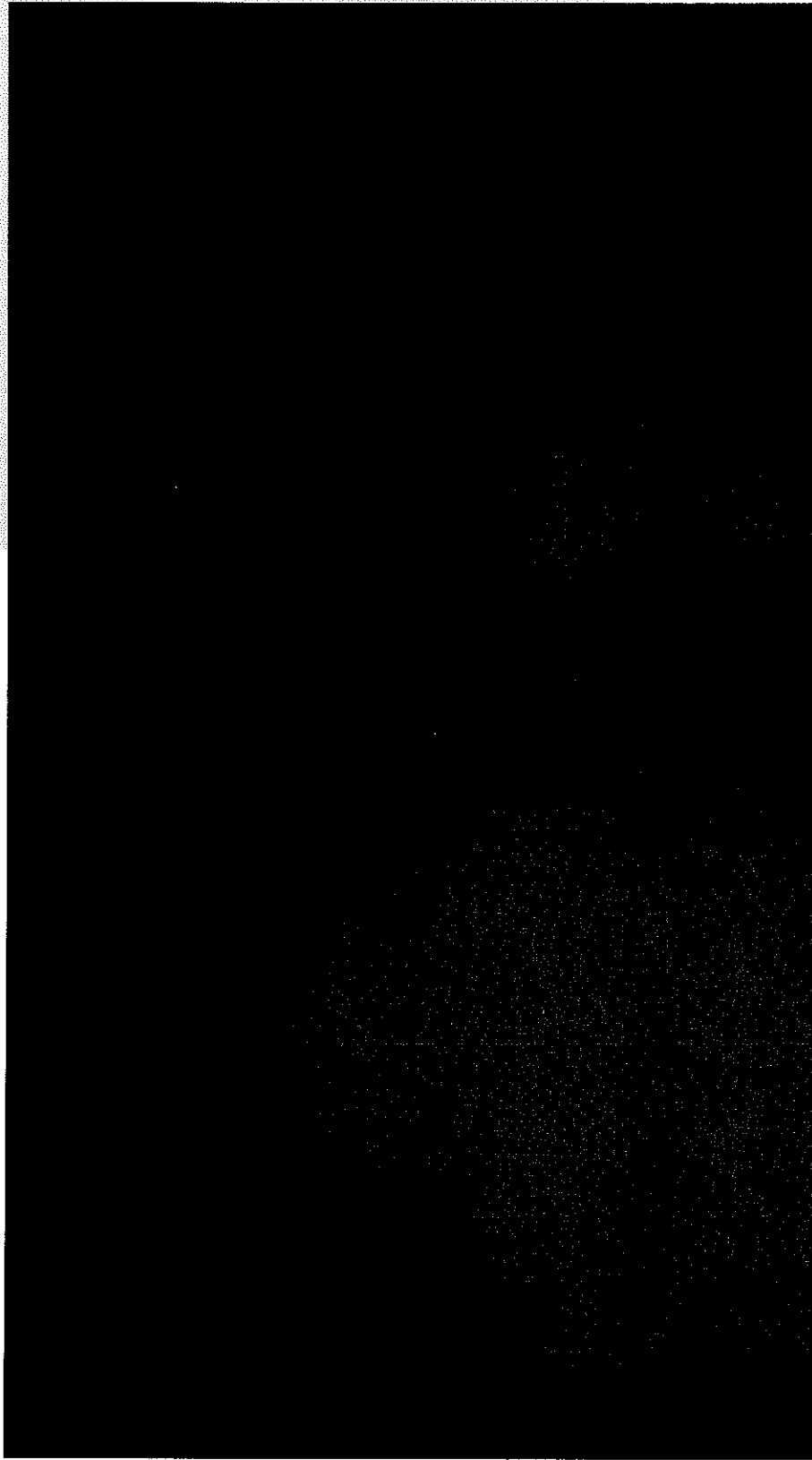

Läs mer på linköping.se/72timmar

Linköping
Där idéer blir verklighet

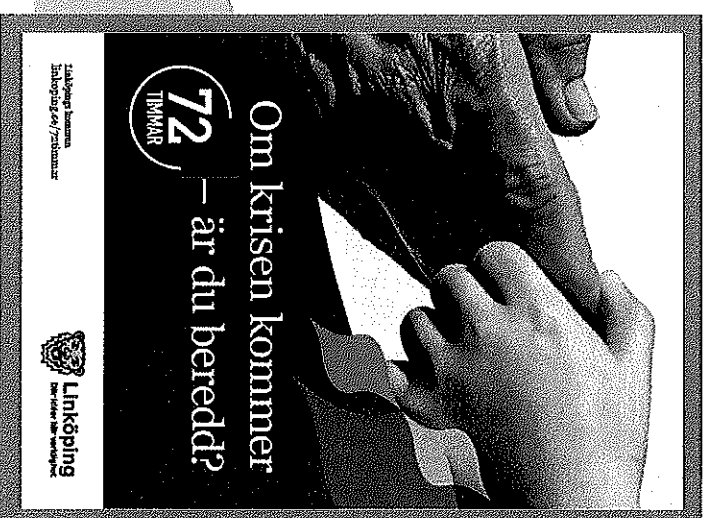
72 timmar – egen krisberedskap

Linköping
Där idéer blir verklighet

Målsättning med kampanjen

- Att informera invånare om vad de behöver ha hemma för att klara sig själv 72 timmar vid en samhällskris.
- Att så stor del av kommuninvånarna som möjligt har sett eller hört om kampanjen.

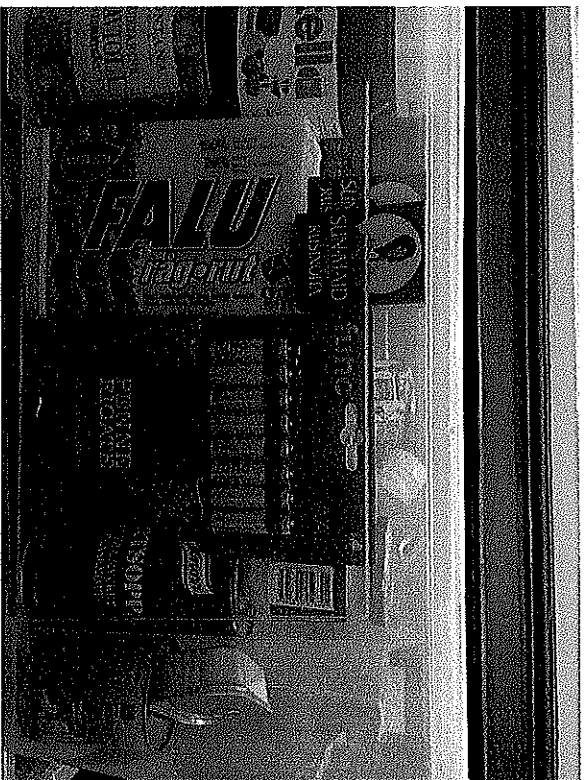

Kanaler

- **Pressträff** 1 februari med Johan Edvardsson och KSO Kristina Edlund. Pressmeddelande + Twitter.
- Sponsrade inlägg på **Facebook**.
- **Reklam:** SF Bio, Rix FM, TV4, JCDecaux, Cityföreningens affischytor.
- **Krisberedskapsbroschyr** som delades ut till alla hushåll och på Medborgarkontoren. Broschyren översattes också till engelska, persiska, arabiska och somaliska. Nedladdningsbar på linkoping.se/72timmar.
- **Jippo** på Stora torget 11/2. **Annons** i Corren 8/2.

Krislådor och krismonter på Medborgarkontoren

Linköping
Där idéer blir verklighet

Press och media

- SR och SVT kom till pressträffen 1 februari.
- 9 artiklar om kampanjen.
- Artikel i Corren 11/2 har delats på Facebook 131 och på Twitter 17 gånger.
- Artiklar i På jobbet (dec) och Dialog (mars).
- Twitterinlägget om kampanjen har 11 retweets och 11 gilla-markeringar.

Linköping
Där idéer blir verklighet

Facebook – sponsrade inlägg

Facebook-inlägg 2 februari.
Inlägget har nåtts av 11 831 personer.

Post Reach

Reach	Engagement
11,831	487
14	29
12	10
15	3
812	3
144	14
14	1
4	0
0	0

Video Performance in This Post

Video Viewed	Video Views	Video Views	Video Average Watch Time	Audience and Engagement
1	1,707	1,838	557	0:05

Facebook-inlägg 10 februari.
Filmen har haft 1707 unika visningar.

Post Reach

Reach	Engagement
11,831	487
14	29
12	10
15	3
812	3
144	14
14	1
4	0
0	0

Video Performance in This Post

Video Viewed	Video Views	Video Views	Video Average Watch Time	Audience and Engagement
1	1,707	1,838	557	0:05

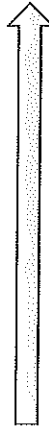

Linköping.se/72timmar topp sex vecka 6

6 feb. 2017 - 12 feb. 2017

Populäraste sidor (ej startsida eller huvudingångar)

Sidrubrik	Sidvisningar
Lediga jobb - linköping.se	6 434
Inloggning värdnadshavare - linköping.se	2 802
Läsartider för grundskolan - linköping.se	1 528
Inloggning elever - linköping.se	1 513
Jobba hos oss - linköping.se	1 409
Klara dig i 72 timmar vid kris - linköping.se	1 076
Hysesvärdar i Linköping - linköping.se	884
Förskola och annan pedagogisk verksamhet - linköping.se	767
Studerande – här är dina möjligheter - linköping.se	723
Grundskola - linköping.se	715

Linköping
Där idéer blir verklighet

Jippo på Stora torget 11/2

- 5 kommunalråd och borgmästaren delade ut 250 krispåsar med vattendunk, dynamoficklampan och power bank.
- Många var intresserade av krislådan som vi ställt fram.
- Frågor: Är det är någon särskild händelse som är orsaken till kampanjen? Hur spolar man i toaletten när det inte finns vatten? Hur gör man om man bor i lägenhet?

Reklamgenomslag

SF Bio

- Tidsperiod: 2016.12.02-2017.02.02
- Reklamvisningar: 1584
- Biobesökare: 77 863

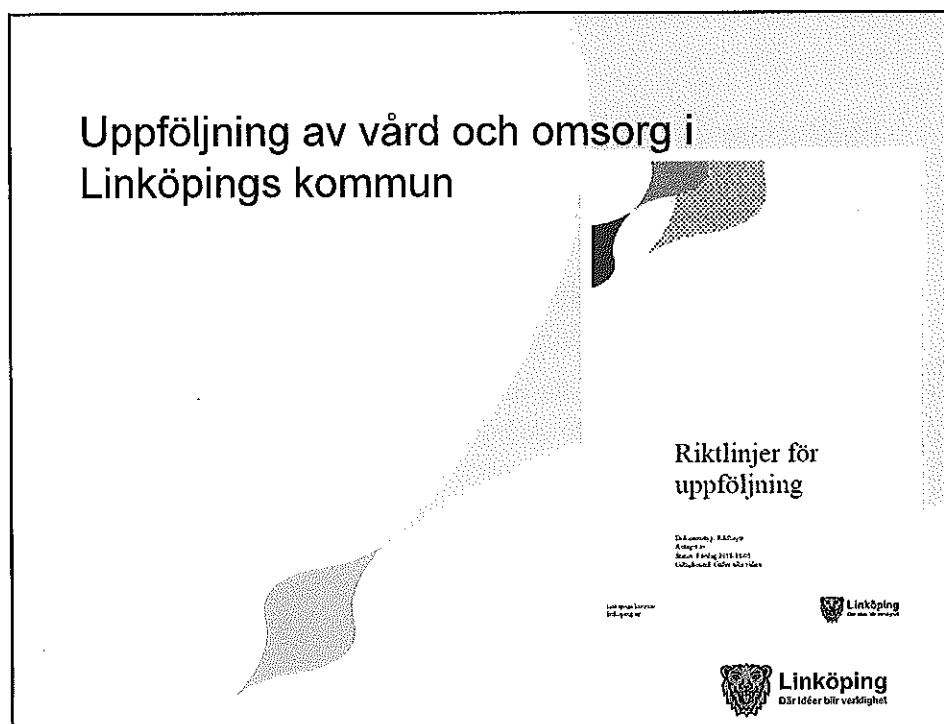
TV4

- Tidsperiod: 2017.02.06-2017.02.19
- Räckvidd: ca 117 000 unika kontakter

Rix FM

- Tidsperiod: 2017.02.03-2017.02.19
- Lyssnare: ca 60 700 unika lyssnare (antal radio spots 238)

Riktlinjer för uppföljning

2.1 Sammanfattning av riktlinjer för uppföljning i punktform

- Politiska beslut gällande uppföljning verkställs av arbetsgrupp/kontor på Omsorg- och äldreförvaltningen.
- Årliga uppföljningsplaner av respektive nämnd fattas.
- Två huvudsakliga typer av uppföljningar kommer genomföras, övergripande och avtalsspecifika.

Riktlinjer för uppföljning

4.1 Sammanfattning av mål och urvalsmetoder i punktform

- 40 individuella avtalsuppföljningar planeras per år, fördelat lika på båda nämnderna (20 vardera).
- Urvalet av individuella uppföljningar delas lika i tre delar, signaler, urval av beställarfunktion, samt lottning.
- Vid avtalsstart följs samtliga enheter upp inom två månader.

Riktlinjer för uppföljning

5.7 Sammanfattning av arbetsfördelning och arbetsprocesser i punktform

- Enskilda- och övergripande avtalsuppföljningar sammanställs i rapportform som presenteras för berörd nämnd.
- Mallar ska användas vid rapportskrivning, dessa ska finnas tillgängliga via kommunens It-system.

Riktlinjer för uppföljning, forts. 5.7

- Brukarenkäter görs med jämna intervall.
- Visst uppföljningsstöd kommer att köpas från interna aktörer som *statistik och utredningar* och FoU.
- Metodutveckling är en viktig process som ska upprätthållas.
- Samarbete och avstämningar med grupper inom den egna förvaltningen samt socialkontoret är en del av uppföljningsarbetet.

Riktlinjer för uppföljning

6.3 Sammanfattning av allmänhetens insyn i verksamheten presenterat i punktform

- Alla uppföljningsrapporter presenteras på webben.
- Enhetsråd och/eller platsbesök sker minst en gång per år.

Lex Sarah

- Lagstadgad skyldighet för personal att rapportera misstänkta eller faktiska missförhållanden, eller påtagliga risker för missförhållanden.
- Verksamheten skyldig att utreda inkomna rapporter.
- Verksamheten skyldig att anmäla allvarliga missförhållanden och påtagliga risker för allvarliga missförhållanden till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Lex Sarah

- Regleras i 14 kap. 3-7 § § SoL och tillhörande Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:5) om lex Sarah. Socialstyrelsen har även gett ut en handbok för tillämpningen av bestämmelserna.
- Omsorgs- och äldreförvaltningen har tillsammans med Socialförvaltningen tagit fram en riktlinje för lex Sarah som utförare i Linköpings kommun ska följa.
- Kopior på rapporter, utredningar och IVO-anmälningar ska skickas till socialkontoret och omsorgskontoret.

Information till berörd nämnd

- Huvudregel: alltid skicka kopia till både socialkontoret och omsorgskontoret. Gäller såväl rapporter som utredningar och IVO-anmälningar. Aidentifiera handlingen som går till omsorgskontoret.
- Undantag 1: rapport/utredning som inte berör någon enskild med beslutad insats.
- Undantag 2: verksamhet som omsorgskontoret inte är avtalstecknare för.

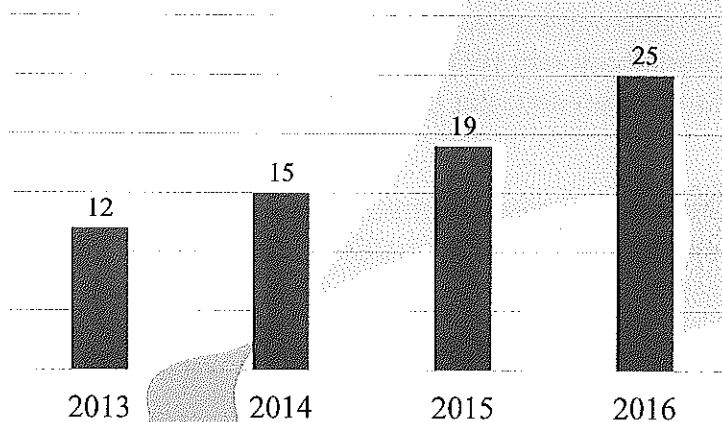
Vad gör vi med uppgifterna?

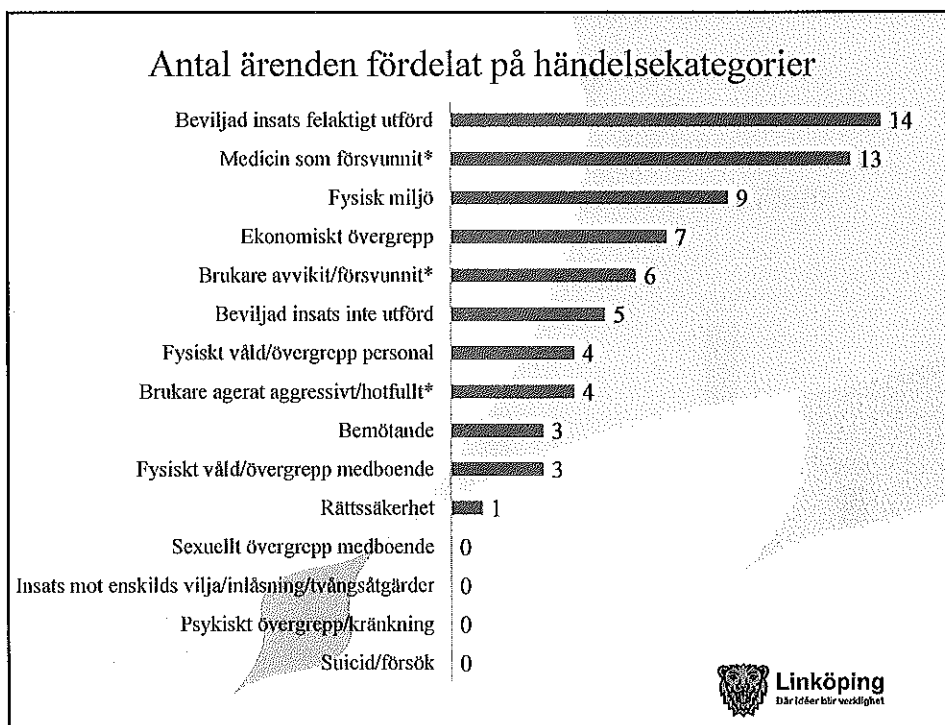
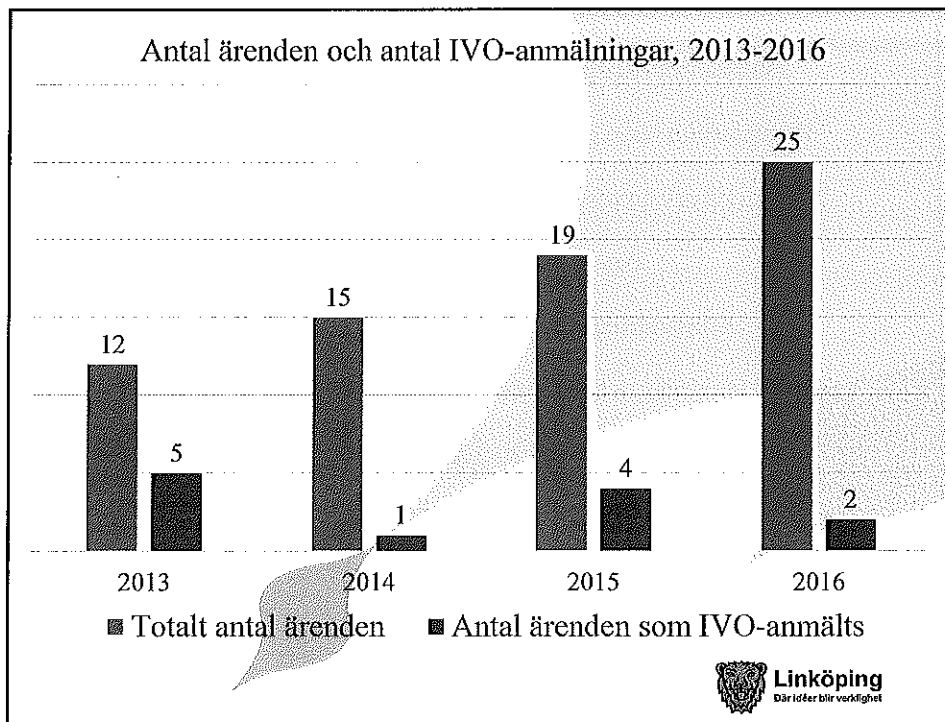
- Inkomna kopior på rapporter, utredningar och IVO-anmälningar blir offentliga handlingar.
- Socialkontoret följer vid behov upp den enskildes situation.
- Omsorgskontoret använder inkommet material som underlag i den fortlöpande verksamhetsuppföljningen.

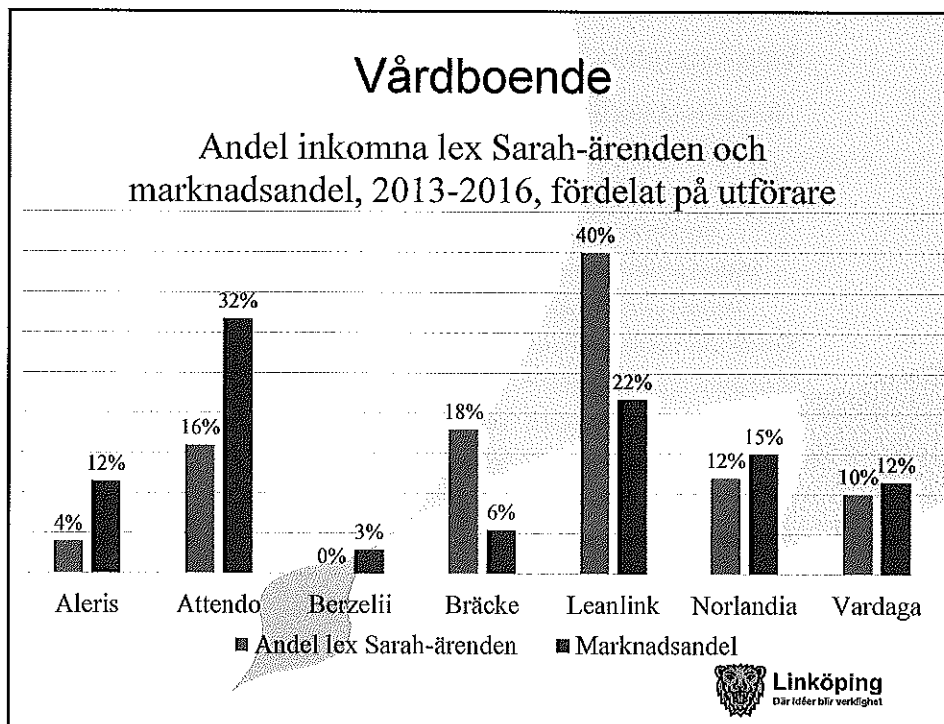
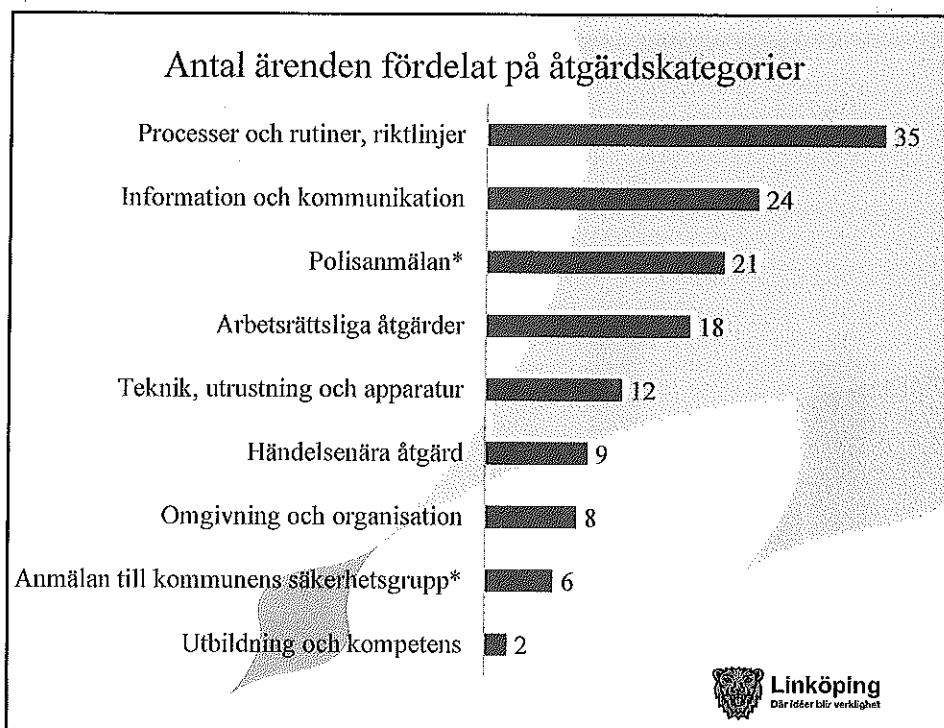

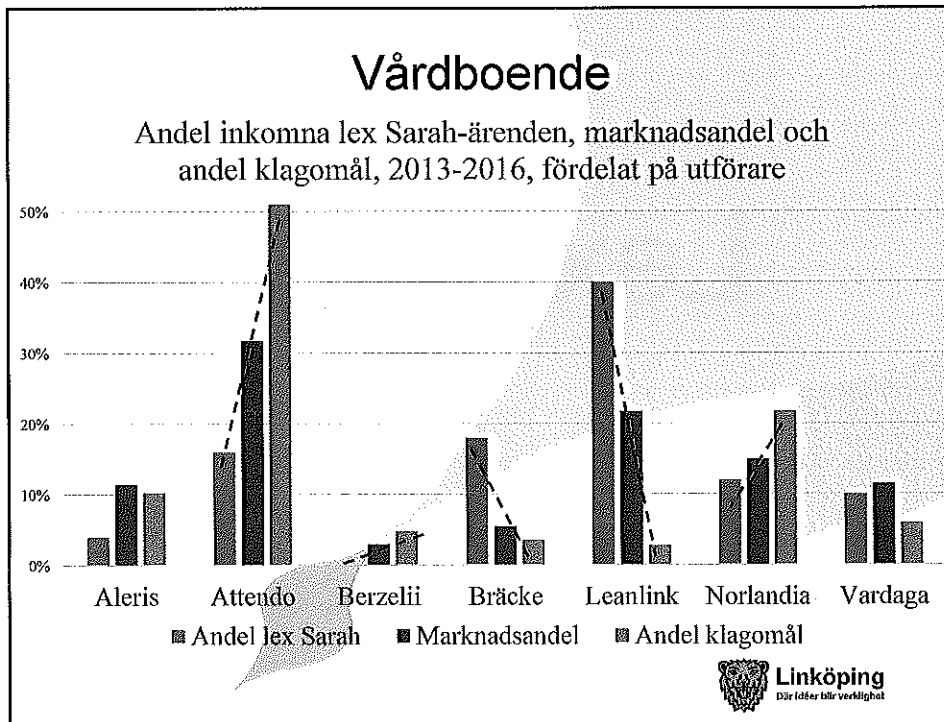
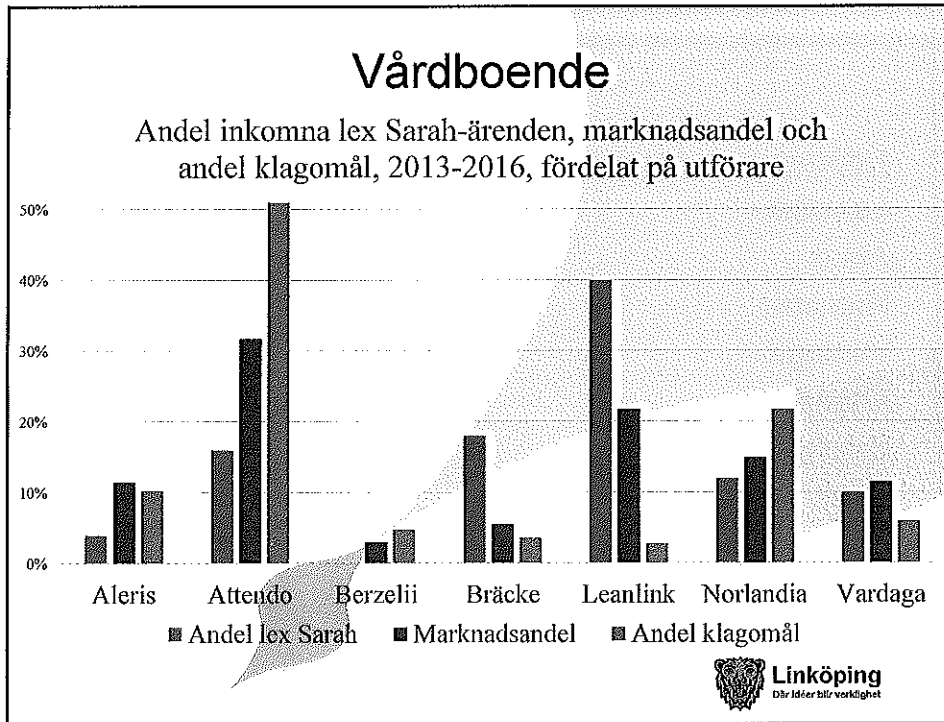
Inkomna lex Sarah-ärenden 2013-2016

Antal inkomna ärenden, 2013-2016

Hemtjänst

<u>Utförare</u>	<u>Antal inkomna lex Sarah-ärenden 2013-2016</u>
Leanlink	9
Aleris	5
Humana	2
Vardaga	2
Attendo	1
Bräcke	1
Totalt	20

1 ärende per 180 000 utförda hemtjänststimmar

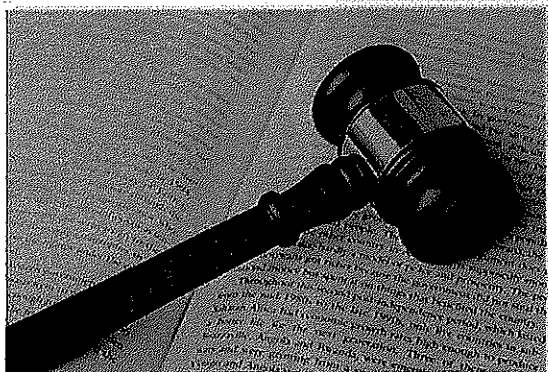
Lex Maria

Kommunens ansvar

§ 8 Hälso- och sjukvårdslagen (HSL)

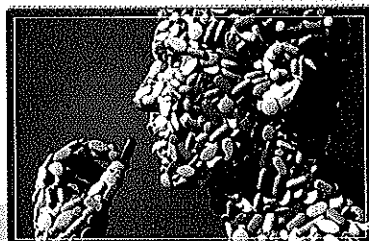
Varje kommun har skyldighet att erbjuda en god hälso- och sjukvård

MAS & MAR

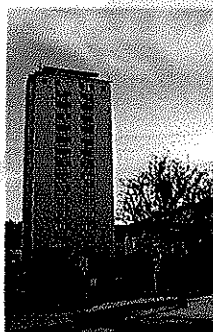
Enligt § 24 HSL ska det inom kommunens hälso- och sjukvårdsverksamhet finnas medicinskt ansvarig sjuksköterska.

Om verksamhetsområdet är rehabilitering får en arbetsterapeut eller sjukgymnast fullgöra uppgiften.

Personer som omfattas

- Personer i särskilt boende, korttidsboende eller bostad med särskild service
- Personer i dagverksamhet
- Personer som har hemsjukvård i ordinärt boende

Avvikelsehantering gällande HSL i Linköpings kommun

1. Personal registrerar händelsen i Treservas avvikelsemodul
2. Verksamhetschef bedömer, utreder, åtgärdar, följer upp och delger
3. Allvarliga händelser delges MAS/MAR omgående för ställningstagande till lex Maria
4. Vårdgivaren gör en utredning på händelsen med åtgärdsplan som skickas till MAS/MAR
5. Anmälan enligt lex Maria och utredning skickas av MAS/MAR till IVO som bedömer åtgärdsplanen

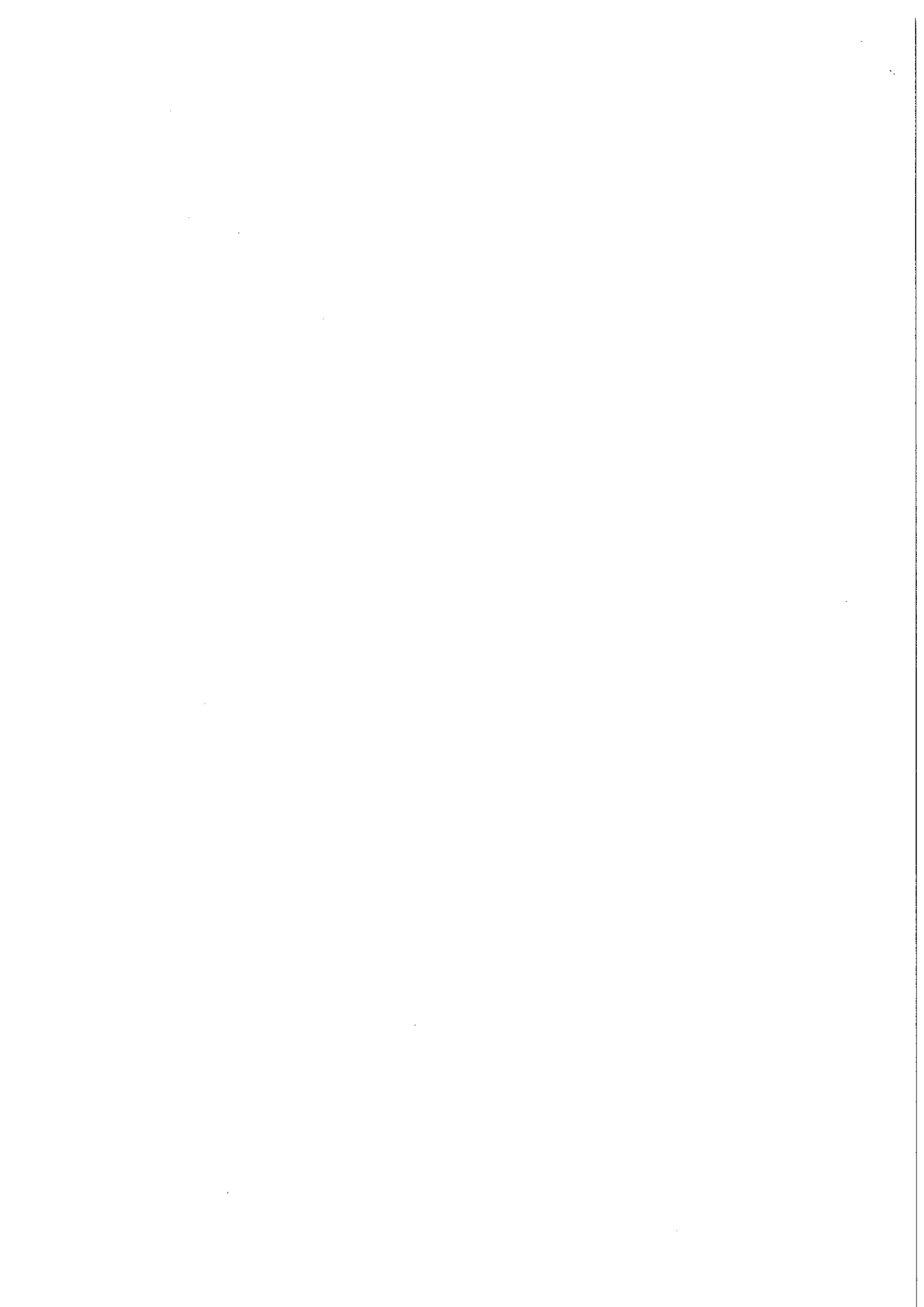

lex Maria

- Händelser som har medfört eller kunnat medföra en allvarlig vårdskada ska anmälas enligt lex Maria, exempelvis:
  - Förväxling av läkemedel
  - Dubbel läkemedelsdos
  - Utebliven eller fördröjd behandling
  - Fallskador som lett till allvarliga konsekvenser
- 2016 gjordes 18 anmälningar enligt lex Maria i Linköpings kommun till Inspektionen för vård och omsorg (IVO)

Fritidstävling 2017

Förslag till beslut

1. Äldrenämnden uppdrar till omsorgskontoret att genomföra en fritidstävling för samtliga verksamheter inom äldreomsorgen.
2. Resultatet av tävlingen redovisas till äldrenämnden i november 2017.

Ärende

Äldrenämnden har årligen utlyst en trädgårdstävling för alla äldreomsorgsenheter i Linköpings kommun. Tävlingen har varit uppskattad och bidragit till en stimulerande utemiljö på flertalet servicehus och vårdboenden i Linköpings kommun. Då trädgårdstävlingen nu genomförts under fem år anser äldrenämnden att det finns anledning att byta inriktning på tävlingen.

Förslagsvis ska tävlingen istället handla om att skapa en attraktiv fritidsverksamhet inom äldreomsorgen i Linköpings kommun. Fritidsverksamheten har på många sätt en stor betydelse för den upplevda kvalitén inom äldreomsorgen.

Tävlingen riktar sig till samtliga utförare som har verksamhet servicehus med fritidsverksamhet eller vårdboende. Syftet med tävlingen är att stimulera till meningsfulla aktiviteter som berikar vardagen för de äldre i Linköpings kommun.

Beslutsunderlag:
Fritidstävling 2017.docx

Bakgrund

Äldrenämnden har årligen utlyst en trädgårdstävling för alla äldreomsorgsenheter i Linköpings kommun. Tävligen har varit uppskattad och bidragit till en stimulerande utemiljö på flertalet servicehus och vårdboenden i Linköpings kommun. Då trädgårdstävlingen nu genomförts under fem år anser äldrenämnden att det finns anledning att byta inriktning på tävlingen.

Förslagsvis ska tävlingen istället handla om att skapa en attraktiv fritidsverksamhet inom äldreomsorgen i Linköpings kommun. Fritidsverksamheten har på många sätt än stor betydelse för den upplevda kvalitén inom äldreomsorgen. Detta gäller såväl fritidsverksamheten på kommunens servicehus samt aktiviteter inom vårdboendet. Utbudet av aktiviteter som är anpassade för målgruppen och individuella behov bidrar till en mer meningsfull vardag samt motverkar ofrivillig ensamhet.

Arbetet med att utforma fritidstävlingen har skett i samverkan med enheten kultur och fritid samt doktorand Mia Andreassen. Inför tävlingen ska samtliga utförare få instruktioner och konkreta tips inför deltagandet. Det kommer även att arrangeras en inspirationsföreläsning där medarbetare från Tre Stiftelser i Göteborg föreläser om hur de arbetar för att få sin kulturverksamhet att bidra till att de boende får en meningsfull tillvaro med ökad livskvalitet. Samtliga verksamheter kommer att bjudas in till föreläsningen.

Samtliga bidrag kommer att presenteras på kommunens hemsida för att inspirera till utveckling av fritidsverksamheten hos samtliga.

Beskrivning av fritidstävlingen

Tävlingen riktar sig till samtliga utförare som har verksamhet servicehus med fritidsverksamhet eller vårdboende. Syftet med tävlingen är att stimulera till meningsfulla aktiviteter som berikar vardagen för de äldre i Linköpings kommun.

Tävlingen består av två kategorier:

1. servicehusens fritidsverksamhet
2. aktiviteter på vårdboende

Tävlings moment:

Verksamheten får utse en aktivitet som man väljer att tävla med. Aktivitetens kan vara pågående eller vara en ny aktivitet som startas utifrån deltagandet i fritidstävlingen. Aktiviteten ska vara av karaktären att den är återkommande med regelbundenhet. Aktiviteten ska ha en tydlig koppling till brukarnas individuella behov och ha sin utgångspunkt i deras efterfrågan. Aktiviteten ska vara väl förankrad i verksamheten. Verksamhetschefen ska skapa förutsättningar för att möjliggöra utveckling av aktiviteter och bidra till engagemang i hela personalgruppen.

Det är till fördel om aktiviteten förstärks genom användandet av informations- och kommunikationsteknik.

Verksamheten ska dokumentera följande för att delta i tävlingen:

- Beskriv aktivitetens innehåll.
- Används informations- och kommunikationsteknik för att förstärka aktiviteten?
- Hur identifieras målgruppen för aktiviteten, mångfalds- och genusperspektivet ska särskilt beskrivas.
- Verksamheten ska beskriva med ord och bild hela processen kring framtagandet av aktiviteten.
- Beskriv hur aktiviteten bidrar till upplevelser även före och efter själva genomförandet. Tex förberedelse av aktivitet, tillbakablick på aktiviteten eller andra händelser som knyter an till aktiviteten
- Hur beskriver de äldre upplevelsen av aktiviteten. De äldres egna berättelser ska bli tydliga.

Bidragen bedöms utifrån följande:

- På vilket sätt fångas de enskildes olika intressen upp och får genomslag i valet av aktivitet.
- I vilken utsträckning och på vilket sätt tar verksamheten till vara besökarnas egna förmågor och låter besökarna själva "leda" aktiviteten.
- I vilken utsträckning och på vilket sätt involveras andra aktörer i samhället.
- I vilken utsträckning följer aktiviteten utbudet och händelser i staden i övrigt ex kan var koppling till stadsfesten, arrangemanget av melodifestivalen, teaterföreställning mm.
- Användandet av informations- och kommunikationsteknik tex information och bilder från internet, spotify mm.

Jury:

Politiker i Äldrenämnden
KPR
Maria Andreassen, doktorand i arbetsterapi vid LiU
Planeringsledare omsorgskontoret

Tävlingsperiod:

Maj – oktober 2017

Pris:

Prisen är de samma för respektive kategori.

Första pris: 12 000kr

Andra pris: 8000kr

Tredje pris: 5000kr

Ekonomiska konsekvenser

Det finns medel avsatta i äldrenämndens budget.

Jämställdhet

Bidragen i tävlingen ska särskilt beskriva arbetet ur ett jämställdhets- och mångfalds perspektiv.

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning sker efter avslutad tävling av äldrenämnden.

Omsorgskontoret

Linda Ljungqvist

Beslutet skickas till:
Klicka här för att ange text.

Rekommendation från SKL gällande arbete med ökad kvalitet nattetid i särskilt boende för äldre

- Rekommendationen har utarbetats i dialog med kommuner, Föreningen Sveriges socialchefer, FAMNA och Vårdföretagarna
- Rekommendationens syfte är att stärka utveckling och kvalitet på säbo nattetid
- Regeringen avslag Socialstyrelsen förslag till bemanningsföreskrifter i särskilt boende (bemanning dygnet runt som utan dröjsmål kunna hjälpa den enskilde)
- Ändring i socialtjänstförordningen 2016 (den enskildes behov skall vara styrande och personal skall finnas tillgänglig dygnet runt)

Ändring i socialtjänstförordningen (2001:937) 2016 gällande bemanning nattetid

- *" I en sådan särskild boendeform som avses i 5 kap. 5 § socialtjänstlagen (2001:453) ska det, utifrån den enskildes aktuella behov, finnas tillgång till personal dygnet runt som utan dröjsmål kan uppmärksamma om en boende behöver stöd och hjälp. Den boende ska ges det stöd och den hjälp som behövs till skydd för liv, personlig säkerhet eller hälsa."*

Kommentarer till socialtjänstförordningen (av lagstiftaren)

- *"Socialnämnden kan fortsatt anpassa tillgången till personal i förhållande till de äldres olika behov i ett boende, där en enskild person kan vara i behov av mer stöd och hjälp än en annan.*
- *Genom att utgå från den enskildes behov, undviks en reglering som innebär att alla de särskilda boendena på ett generellt och preciserat vis ska ha tillgång till personal dygnet runt med en viss personalstyrka."*

Ytterligare kommentarer (av lagstiftaren)

- *"Förordningen reglerar inte på vilket sätt personal kan uppmärksamma att en boende har behov av hjälp och därför kan den som bedriver ett särskilt boende själv bedöma på vilket sätt tekniskt stöd kan vara lämpligt. Det är viktigt att tekniskt stöd används på ett sådant sätt att det inte är till nackdel för den enskilde."*

Rekommendation för arbete med ökad kvalitet nattetid i särskilt boende för äldre

- Målgrupper för rekommendationen är kommunerna som uppdragsgivare liksom utförarna som arbetsgivare.
- Områden som uppmärksammas är arbetsmetoder, bemanning och digitalisering.
- Medarbetarna är den enskilt viktigaste faktorn för att kunna ge en god kvalitet för de äldre.
- Rekommendationen är ett verktyg för kvalitetsarbetet.
- SKL kommer att medverka till förankringsarbetet genom olika stödinsatser bl.a. genom länsgemensamma dialoger, workshops, webbsändningar och underlag för upphandling av välfärdsteknik.

Rekommendationens 4 punkter för att stärka och utveckla kvalitén

- Koll på läget – individ, lokaler, teknik, ledning
- Planering och uppföljning utifrån individens behov - IBIC och genomförandeplan
- Ta fram en strategi och verksamhetsnära handlingsplaner för att utveckla digitaliseringens möjligheter – för individ och personal
- Ledarskapet behöver stärkas – identifiera och införa nya arbetssätt, flexibilitet i bemanning, tillgång till arbetsledning natttid.

Utgångspunkter för rekommendationen

- Individuell bedömning av behov natttid
- Bemanning och arbetssätt efter behov
- Flexibilitet i bemanning och schemaläggning över dygnet
- Miljön - lokalernas utformning, möjlighet till överblick
- Tekniska hjälpmedel kan kompensera
- Behov kan uppmärksammas både med personal och med teknik – utgå från individens behov
- Natten påverkas av dagens aktiviteter - helhetssyn
- Chefen och ledarskapet
- Digitalisering en fråga för hela kommunen

Inspektionen för vård och omsorg (IVO)

- IVO har tagit fram ett nytt bedömningsinstrument för tillsyn vid särskilt boende för äldre då det gamla inte var fullt ut anpassat till ändringen i socialtjänstförordningen.
- IVO:s bedömningsstöd är under ombearbetning och kommer enligt SKL inte vara i konflikt med dessa rekommendationer.

Bakgrund – pågående arbete

- Införande av IBIC - genomförande(planer) med helhetssyn, hela dygnet, bemanning efter behov
- Tekniska lösningar – testbäddar, sensorer etc.
- Ökad nattbemanning på 9 vårdboende - utifrån IVO:s tillsyner samt lokalernas beskaffenhet, möjlighet till överblick, befintlig bemanning m.m.

Omsorgskontorets bedömning

- Rekommendationen ligger i linje med kommunens olika remissvar
- Rekommendationerna kommer att arbetas in i kommande FFU och verksamhetsuppdrag

Boendeansökningar som ej är fördelade till handläggare

- Servicelägenhet 63 (107)
- Vårdbostad 10 (26)
- Ansökan från annan kommun 12 (21)

Ansökan från annan kommun kan gälla antingen servicelägenhet eller vårdbostad

Hemkommunen gör utredning

Servicelägenhet

- 15 (21) personer i kö
- 5 (9) av dessa har fått erbjudande men valt att tacka nej
- 4 (3) har ett pågående erbjudande
- 9 beslut från april

Ålderdomshem

- 12 (26) personer i kö
- Ingen (2) väntat längre än tre månader
- 7 har ett pågående erbjudande
- 5 beslut från mars
- 7 beslut från april
- 2 (6) av de 12 (26) vistas på korttidsboende

Gruppboende för demenssjuka

- 27 (53) personer i kö
- 4 (15) väntat längre än tre månader, 4 (10) av dem fått erbjudande men valt att tacka nej
- 11 beslut mars
- 8 beslut april
- 4 (25) av de 27 (53) vistas på korttidsboende

Sjukhem

- 11 (8) personer i kö
- 7 har pågående erbjudande
- 1 beslut mars
- 10 beslut april
- Erbjudande kan lämnas snabbt efter att beslut fattats
- 5 (3) av de 11 (8) vistas på korttidsboende

Prioriteringsprinciper

- Människovärdesprincipen
- Alla människor har lika värde och samma rätt oberoende av personliga egenskaper och funktioner i samhället.
- Behovs- och solidaritetsprincipen
- Resurser bör fördelas efter behov.
- Kostnadseffektivitetsprincipen
- Vid val mellan olika verksamheter eller åtgärder, bör en rimlig relation mellan kostnader och effekt mätt i förbättrad hälsa och förhöjd livskvalité eftersträvas.

HUVUDPRINCIP:

Prioritering måste alltid göras utifrån en individuell bedömning där den nuvarande situationen är avgörande.

AKUTA BEHOV:

Personer med akuta behov som inte är tillgodosedda och som måste tillgodoses omedelbart.

ANGELÄGNA BEHOV:

Personer med behov som inte behöver tillgodoses akut.

T ex:

- Behov av avlastning.
- Växelvård.
- Dagvård.
- Färdigbehandlade personer på US som kommunen har betalningsansvar för.
- Uppföljningar.

MINDRE ANGELÄGNA BEHOV:

Personer med behov som kan vänta. Situationen är inte akut.

Kan andra insatser, som t ex hemtjänst, sättas in i väntan på att en ansökan om servicelägenhet blir handlagd?

Linköping
Där idéer blir verklighet

